

gaa økonomisk godt med Bestyrelsen af Grønland, at Bestyrelsen ikke kan udføres billigere, end Tilfældet er nu. Den ærede Ordfører ved, at det er Handelen, der bærer Bestyrelsesudgifterne, at Forshyningen af Grønland er i Handelens Hænder. Om den grønlandske Handel kan balancere eller ikke balancere, afhænger alene, eller i hvert Fald væsentlig, af Prisen paa Tran. Kan den ærede Ordfører skaffe os gode Priser paa Tran, tror jeg, at jeg kan love ham en god Balance for Grønland, ellers tror jeg ikke at kunne love ham den.

S. Holm: Der var et enkelt Punkt af Finansloven, som jeg under Samraadet med den ærede Minister tillod mig at henlede Opmærksomheden paa, og som jeg ogsaa gerne vilde fremdrage her i Dag. Det er Spørgsmaalet om Rejseunderstøttelse for Husmænd. Det vil ses i Betænkningen under Nr. 43, at vi have faaet Oplysninger om, hvorledes Kontoen paa Finansloven „til Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder og til Rejseunderstøttelse for Husmænd“ er bleven anvendt. Vi kunne ikke deraf se, hvorledes særlig Rejseunderstøttelserne ere blevne fordelte, men saa vidt mig bekendt, ere de blevne fordelte paa en noget uregelmæssig Maade, og jeg vil derfor gerne henstille til den ærede Minister, om der ikke for Fremtiden kunde komme nogle bestemte Regler for Fordelingen af disse Rejseunderstøttelser. Hidtil har det været overladt til Landbosforeningerne, og Landbosforeningerne have vistnok uddelt dem efter bedste Skønnende, men nogle Steder have Rejseunderstøttelserne været meget passende og rigelige, andre Steder saa smaa, at de vanskelig kunde føre til det Udbytte, som de skulde. Der er en anden Side af Sagen, som jeg lægger Vægt paa, og det er det, at disse Rejser hidtil som Regel ere foregaaede uden nogen som helst Plan. Det har været saaledes, at Husmændene, som have faaet Rejseunderstøttelse, have rejst enten enkeltvis eller et Par Stykker i Følge, paa Maa og Faa uden at have nogen Vejledning til at faa noget at se, der for dem kunde have Betydning. Derved have Understøttelserne mange Gange ikke gjort den Nytte, som de burde, men det har ogsaa medført en anden Ulempe, og det en meget

stor Ulempe for dem, der havde dyrket deres Lodder paa en saadan Maade, at de særlig droge Opmærksomheden hen paa sig. Disse Folk have undertiden Dag ud og Dag ind i et Par Maaneder haft Besøg, baade Formiddag og Eftermiddag, hvilket kan være i høj Grad byrdefuldt. Det er mig bekendt, at f. Eks. ovre paa Fyn have Folk enkelte Steder næsten daglig i Juli og August maattet være til Tjeneste for at vejlede dem, der kom i Besøg, og det har derhos ligefrem medført en Del Udgift for de vedkommende, thi som Stit og Brug er her i Landet, kan det ikke tænkes, naar Folk komme rejssende paa den Maade, at man ikke byder dem Maaltid og Natteleje, naar det behøves. Det mener jeg nu er ikke det værste; men det, at en Mand, der skal leve af sit Arbejde, og som, hvis han skal have noget ud af sin lille Plet, netop særlig maa anstrenge sig, Dag ud og Dag ind bliver forstyrret, er ikke rigtigt. I Stedet for at belønne ham, er det i Grunden at gøre ham Fortræd for det Arbejde, han har udført. Derfor har jeg ogsaa med Glæde set, at der i Aar ad privat Vej er foretaget en Ordning af disse Rejser, som vistnok er formaalkstjenlig. Det er Redaktøren af Husmandsbladet, Hr. Dehlerich tror jeg, han hedder, som har henvendt sig til de forskellige Landbosforeninger, forelagt en Plan for dem og anmodet dem om at henvise de Husmænd, som have faaet Understøttelse, til ham. Han har ordnet 10—12 Rejser til forskellige Landsdele, hvor der særlig fandtes saadanne Brug, hvor der var meget at se. Han har sat sig i Forbindelse med stedlige Folk, som kunde være vejledende for de paagældende, og har fordelt dem, der have henvendt sig til ham, i Hold, som saa kunde vises om, og som ikke blot kunde faa en Del at se, men ogsaa kunde faa Forflaring og Belæring. Jeg tror, at dette er meget praktisk, men det er kun en mindre Del af Husmændene, der have benyttet dette, og jeg ved en hel Mængde, der have været meget fede over, at de ikke vidste noget derom. Jeg vil henstille til den ærede Minister, om det ikke kunde henstilles til Landbosforeningerne, at de henlebede vedkommende understøttede Husmænds Opmærksomhed paa, at der bliver sat saadanne samlede Rejser i Gang, og at der tillige blev truffet nogen Aftale om, hvilket Minimum